

Dosarul nr.3ra-60/24
2-23185469-01-3ra-18012024

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul central (I. Talmaci)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, A. Braga, V. Negru)

ÎNCHEIERE

22 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența
Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Ion Malanciuc
Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului depus de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale comunale Buda nr. 9/4 și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Călărași nr. 9 cu privire la anularea actelor administrative, infirmarea legalității alegerilor primarului comunei Buda, în turul doi de scrutin al alegerilor locale generale, desfășurat la data de 19 noiembrie 2023, invalidarea mandatului de primar al comunei Buda, raionul Călărași, desemnat de către Partidul Politic „Renaștere”, ca urmare a desfășurării turului doi de scrutin din 19 noiembrie 2023,

împotriva deciziei din 15 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” și menținută hotărârea din 28 decembrie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul central,

c o n s t a t ă :

La data de 26 decembrie 2023, Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale comunale Buda nr. 9/4 și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Călărași nr. 9 cu privire la anularea hotărârii nr. 38 din 18 decembrie 2023, emise de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale comunale Buda nr. 9/4 și hotărârii nr. 70 din 22 decembrie 2023 emise de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Călărași nr. 9, infirmarea legalității alegerilor primarului comunei Buda, în turul doi de scrutin al alegerilor locale generale, desfășurat la data de 19 noiembrie 2023, invalidarea mandatului de primar al comunei Buda, raionul Călărași, Tatiana

Timofte, desemnată de către Partidul Politic „Renaștere”, ca urmare a desfășurării turului doi de scrutin din 19 noiembrie 2023 (f.d. 1-4).

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a indicat că, la 19 noiembrie 2023 a avut loc turul doi de scrutin a alegerilor locale generale în comuna Buda, raionul Călărași, în care au participat candidatul Partidului Politic „Renaștere” – Tatiana Timofte și candidatul Partidului Politic ”Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” – Vasile Stăvilă.

A menționat că, prin hotărârea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale comunale Buda nr. 38 din 18 decembrie 2023 s-a confirmat legalitatea alegerilor primarului comunei Buda, în turul doi de scrutin al alegerilor locale generale, desfășurat la data de 19 noiembrie 2023, s-a validat mandatul primarului ales în comuna Buda, Tatiana Timofte, desemnată de către Partidul Politic „Renaștere”.

A indicat că Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” prin cererea prealabilă din 20 decembrie 2023 a solicitat anularea hotărârii nr. 38 din 18 noiembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale comunale Buda nr. 9/4, infirmarea legalității alegerilor primarului comunei Buda, în turul doi de scrutin al alegerilor locale generale, desfășurat la data de 19 noiembrie 2023, invalidarea mandatului de primar al comunei Buda, raionul Călărași, Tatiana Timofte, desemnată de către Partidul Politic „Renaștere”, ca urmare a desfășurării turului doi de scrutin din 19 noiembrie 2023.

Reclamantul a subliniat că, prin hotărârea nr. 70 din 22 decembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Călărași nr. 9 s-a respins cererea prealabilă depusă de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” privind anularea hotărârii nr. 38 din 18 noiembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale comunale Buda nr. 9/4 și s-a menținut fără modificări hotărârea nr. 38 din 18 noiembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale comunale Buda nr. 9/4 „Cu privire la confirmarea legalității turului doi de scrutin al alegerilor locale al alegerilor locale generale, desfășurat la data de 19 noiembrie 2023, în circumscripția electorală Buda nr. 9/4 și validarea mandatului de primar al comunei Buda”.

De asemenea, a invocat că hotărârea nr. 38 din 18 noiembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale comunale Buda nr. 9/4 „Cu privire la confirmarea legalității turului doi de scrutin al alegerilor locale al alegerilor locale generale, desfășurat la data de 19 noiembrie 2023, în circumscripția electorală Buda nr. 9/4 și validarea mandatului de primar al comunei Buda”, este ilegală, neîntemeiată și urmează a fi anulată în tot cu obligarea să emită alt act administrativ.

Reclamantul a susținut că, prin actul de constatare nr. 162/04 din 03 august 2020, Autoritatea Națională de Integritate a constatat încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către Tatiana Timofte, primar al comunei Buda, raionul Călărași, exprimată prin nedeclararea și nesoluționarea conflictelor de interese în termenul și modul stabilit de lege și ca urmare admiterea conflictelor de interese consumate prin luarea de decizii și semnare a actelor administrative și juridice în privința persoanei apropiate, influențând în acest mod exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor de serviciu, s-a sesizat oficiul Teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat, la rămânerea definitivă a actului de constatare, în vederea

declanșării în privința Tatiane Timofte a procedurii de revocare a mandatului de primar al comunei Buda, raionul Călărași, s-a aplicat în privința Tatiane Timofte interdicția de exercitare a mandatului de primar pe o perioadă de 3 ani.

Astfel, a evidențiat că prin hotărârea din 03 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Tatiana Timofte împotriva Autorității Naționale de Integritate, terț Gheorghe Timofte privind anularea actului de constatare nr. 162/04 din 03 august 2020, emis de inspectorul superior de integritate, Ada Griciuc în privința Tatiane Timofte ca neîntemeiată.

De asemenea a subliniat că, prin decizia din 26 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de către Tatiana Timofte și s-a menținut hotărârea din 03 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, prin care s-a respins acțiunea înaintată de Tatiana Timofte împotriva Autorității Naționale de Integritate, terț Gheorghe Timofte privind anularea actului de constatare, hotărârea a rămas revocabilă nefiind contestată de Tatiana Timofte.

Prin urmare, reclamantul a indicat că actul de constatare nr. 162/04 din 03 august 2020, emis de Autoritatea Națională de Integritate a rămas susceptibil de a produce efecte juridice, definitiv și executoriu, din momentul constatării legalității lui de către instanțele de judecată, rămânerii irevocabilă a hotărârii judecătorești de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Tatiana Timofte și menținerea actului de constatare.

Totodată a susținut că, prin pct. 3 al actului de constatare nr. 162/04 din 03 august 2020, emis de Autoritatea Națională de Integritate s-a aplicat în privința Tatiane Timofte interdicția de exercitare a mandatului de primar pe o perioadă de 3 ani.

În final, reclamantul a solicitat anularea hotărârii nr. 38 din 18 noiembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale comunale Buda nr. 9/4 „Cu privire la confirmarea legalității turului doi de scrutin al alegerilor locale generale, desfășurate la data de 19 noiembrie 2023, circumscripția electorală Buda nr. 9/4 și validarea mandatului de primar al comunei Buda”, anularea hotărârii nr. 70 din 22 decembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale nr. 9 de respingere a cererii prealabile, obligarea Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale comunale Buda nr. 9/4 să emită actul administrativ de înfirmare a legalității alegerilor primarului comunei Buda, în turul doi de scrutin al alegerilor locale generale, desfășurat la data de 19 noiembrie 2023, invalidarea mandatului de primar al comunei Buda, raionul Călărași, Tatiana Timofte, desemnată de către Partidul Politic „Renaștere”, ca urmare a desfășurării turului doi de scrutin din 19 noiembrie 2023.

Prin încheierea din 26 decembrie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, s-a atras în proces în calitate de terț Tatiana Timofte (f.d. 42-43).

Prin hotărârea din 28 decembrie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ, înaintată de către Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale comunale Buda nr. 9/4 și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Călărași nr. 9 cu privire la anularea hotărârii nr. 38 din 18 decembrie 2023, emise de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale comunale Buda nr. 9/4 și hotărârii nr. 70 din 22

decembrie 2023, emise de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Călărași nr. 9, infirmarea legalității alegerilor primarului comunei Buda, în turul doi de scrutin al alegerilor locale generale, desfășurat la data de 19 noiembrie 2023, invalidarea mandatului de primar al comunei Buda, raionul Călărași, Tatiana Timofte desemnată de către Partidul Politic „Renaștere”, ca urmare a desfășurării turului doi de scrutin din 19 noiembrie 2023 (f.d. 106, 108-119).

Exprimându-și dezacordul cu soluția primei instanțe, la 31 decembrie 2023, Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” a declarat apel asupra hotărârii din 28 decembrie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea înaintată să fie admisă integral (f.d. 120-125).

Prin decizia din 15 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de apel înaintată de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” și s-a menținut hotărârea din 28 decembrie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul central (f.d. 154, 155-169).

În susținerea soluției, Curtea de Apel Chișinău a reținut că potrivit Actului de constatare nr. 162/04 din 03 august 2020 emis de către Inspectoratul de Integritate al Autorității Naționale de Integritate, s-a constatat că, Tatiana Timofte, exercitând funcția de primar al comunei Buda, raionul Călărași a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese (f.d. 57-59). Conform pct. 2 al Actului nominalizat, din moment ce actul de constatare rămâne definitiv, se sesizează în condițiile legii organul competent în vederea încetării mandatului de primar al comunei Buda, raionul Călărași deținut de Tatiana Timofte. Iar, la pct. 4 al Actului de constatare nr. 162/04 din 03 august 2020 este specificat că, se aplică în privința Tatiane Timofte interdicția de exercitare a mandatului de primar pe o perioadă de 3 ani în condițiile art. 23 alin. (6)-(8) din Legea nr.133/2016.

Curtea de Apel Chișinău a indicat că, actul de constatare nr. 162/04 din 03 august 2020 emis de autoritatea națională de Integritate a fost menținut prin hotărârea din 03 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 60-67) și decizia din 26 ianuarie 2022 a Curții de Apel Chișinău nr. 3a-1124/21 (f.d.66-72).

Instanța de apel a subliniat că, la data de 04 decembrie 2023, Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”, a înaintat acțiune în instanța de judecată împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale comunale Buda nr. 9/4 și Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale raionale Călărași nr. 9 cu privire la anularea hotărârii nr. 37 din 26 noiembrie 2023 și hotărârii nr. 69 din 30 noiembrie 2023, cu obligarea emiterii actului administrativ favorabil privind anularea înregistrării candidatului pentru funcția de primar al comunei Buda, raionul Călărași – Tatiana Timofte, desemnată de Partidul Politic „Renaștere”, precum și invalidarea mandatului de primar a comunei Buda, raionul Călărași, Tatiana Timofte, ca urmare a desfășurării turului doi de scrutin din 19 noiembrie 2023.

Prin încheierea din 08 decembrie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul central, în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (1)-(2) lit. d) din Codul administrativ, acțiunea a fost declarată inadmisibilă din motivul omiterii termenului de înaintare a acțiunii, fiind menținută prin decizia din 14 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău nr. 3r-610/23 (https://cac.instante.justice.md/ro/pigd_integration/pdf/bf1ebdfc-08ff-402f-9d18-624413b3939e).

Instanța de apel a relatat că hotărârea nr. 12 din 06 octombrie 2023 emisă de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale comunale Buda nr. 9/4 prin care a înregistrat-o pe Tatiana Timofte în calitate de candidat desemnat de către Partidul Politic „Renaștere” la funcția de primar pentru alegerile locale din 05 noiembrie 2023, a obținut puterea lucrului decis prin prisma prevederilor art. 140 din Codul administrativ, care statuează că, un act administrativ individual obține puterea lucrului decis atunci când nu mai poate fi contestat nici pe cale prealabilă, nici prin acțiune în instanța de judecată competentă. Dacă un act administrativ individual are mai mulți destinatari sau mai multe persoane sunt afectate de acesta, puterea lucrului decis poate surveni în momente diferite pentru fiecare din aceste persoane.

În acest context, instanța de apel a reținut constatările Curții Constituționale în decizia nr. 160 din 02 noiembrie 2021, unde Curtea observă că articolul 140 din Codul administrativ stabilește că un act administrativ individual nu mai poate fi atacat pe calea unei acțiuni în contencios administrativ sau a cererii prelabile dacă au fost omise termenele de atac stabilite de lege. Astfel, atât articolul 140 din Codul administrativ, cât și, în particular, textul ”puterea lucrului decis” din conținutul acestei norme urmăresc să le confere raporturilor juridice un grad de certitudine și de protecție. Textul ”puterea lucrului decis” din articolul 140 din Codul administrativ transpune în realitatea juridică efectul dobândirii caracterului definitiv al situațiilor juridice stabilite printr-un act administrativ individual. Curtea găsește confirmarea acestei concluzii în articolul 30 alin.(2) din Codul administrativ, potrivit căruia autoritățile publice nu pot să întreprindă acțiuni care ar putea să afecteze situațiile juridice definitive sau drepturile dobândite, decât în condițiile legii și dacă acest lucru este absolut necesar pentru interesul public. În acest context, Curtea observă elemente comune între ”puterea lucrului decis” și principiul securității raporturilor juridice, așa cum a fost interpretat acest principiu în jurisprudența anterioară a Curții Constituționale. De exemplu, în Decizia nr. 58 din 11 iunie 2018, la § 33, Curtea a subliniat că principiul securității raporturilor juridice se manifestă atât în cazul drepturilor fundamentale ale persoanei, cât și în cazul interesului general al comunității. Așadar, ”puterea lucrului decis” a actelor administrative individuale acționează în limitele stabilite de lege și urmărește să asigure protecția drepturilor dobândite prin asemenea acte. Din acest punct de vedere, Curtea observă că puterea lucrului decis nu reprezintă, eo ipso, o ingerință în dreptul de acces la un tribunal sau în dreptul de proprietate garantate de articolele 20 și 46 din Constituție. Puterea lucrului decis este o consecință juridică care intervine în cazul neglijării intereselor proprii sau a normelor care prevăd condițiile de apărare a drepturilor eventual lezate printr-un act administrativ individual, adică a condițiilor în care trebuie să-și găsească materializare, la modul concret, acțiunea juridică, pentru a fi eficientă din punct de vedere legal [e.g. articolele 165 și 209 alin. (1) din Codul administrativ]. De altfel, puterea lucrului decis și articolul care îl reglementează nu acționează independent, pentru că aplicarea lor presupune coroborarea cu alte norme juridice, în conținutul cărora sunt prescise, în mod nemijlocit, condițiile în care intervine acest efect (e.g. prescripția acțiunii în contencios administrativ). Curtea reține în acest sens că pentru a se putea stabili dacă au fost omise sau nu termenele de atac sau dacă a fost adus sau nu la cunoștință, în mod efectiv, actul administrativ

individual și a se stabili ”puterea lucrului decis”, trebuie să se consulte, mai întâi, normele Codului administrativ care stabilesc aceste aspecte.

La fel, instanța de apel a notat că odată ce Tatiana Timofte a fost admisă în cursa electorală și a participat la alegerile locale generale, la invalidarea mandatului, nu pot fi reținute prevederile Actului de constatare nr. 162/04 din 03 august 2020, la care face referire apelanta, deoarece hotărârea nr. 12 din 06 octombrie 2023 emisă de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale comunale Buda nr. 9/4 a căpătat puterea de lucru decis și prin urmare a trecut testul de admisibilitate prevăzut de art. 16 alin. (2) lit. d) din Codul electoral.

La 17 ianuarie 2024, prin intermediul poștei electronice, Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” a depus recurs împotriva deciziei din 15 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată depuse de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” (f.d. 174-178).

În motivarea recursului Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” a reiterat circumstanțele de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de apel și în cererea de chemare în judecată.

Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” a susținut că hotărârea nr. 38 din 18 decembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale comunale Buda nr. 9/4 este contrară art. 23 alin. (6) din Legea privind declararea averii și a intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016 care imperativ stabilește că dacă persoana a ocupat o funcție electivă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la data încetării mandatului, or Tatiana Timofte nu poate ocupa o funcție de care a fost privată de dreptul de a ocupa pe o perioadă de 3 ani de la data încetării de drept a mandatului, adică de la expirarea mandatului de 4 ani.

De asemenea, recurentul a indicat că interpretarea legii expusă în hotărârea din 28 decembrie 2023 a Judecătoriei Strășeni, sediul central și decizia din 15 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, iar în consecință a fost violat art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Consideră Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” că hotărârea primei instanțe și decizia din 15 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău sunt bazate în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabile a probelor, iar prin admiterea recursului se va consolida jurisprudența Curții Supreme de Justiție.

La 18 ianuarie 2024, ora 13:04, Curtea Supremă de Justiție a expediat prin intermediul poștei electronice, în adresa participanților la proces pentru notificare copia recursului depus de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”, explicându-i dreptul de a depune referință (f.d. 182, 189).

În conformitate cu art. 95 alin. (1) din Codul electoral, în perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea.

Alineatul 8 al aceluiași articol stipulează că, înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin. (1).

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată public la 15 ianuarie 2024, și conform extrasului din poșta electronică, decizia motivată a fost notificată recurentului la 16 ianuarie 2024, ora 11:24 (f.d. 171).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

Prin referința depusă la 18 ianuarie 2024, ora 20:13, prin intermediul poștei electronice, Tatiana Timofte, reprezentată de avocatul Dumitru Marco a solicitat respingerea recursului depus de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” (f.d 183-186).

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”, în raport cu actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 245¹ alin. (1) și (3) din Codul administrativ, recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin. (1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

În sensul art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. a¹) că, recursul se declară inadmisibil în special când nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹.

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ

exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul ne devolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

Referitor la argumentul Partidului Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” precum că, interpretarea legii expusă în hotărârea din 28 decembrie 2023 a Judecătorei Strășeni, sediul central și în decizia din 15 ianuarie 2024 a Curții de Apel Chișinău ar fi contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție, iar în consecință ar fi fost violat art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră că este neîntemeiat în lumina practicii Curții Supreme de Justiție stabilite în cauzele „Anatolie Donțu împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale comunale Caușeni” și „Maria Ghelan împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale comunale Cainari”, asupra cărora Curtea Supremă de Justiție s-a expus prin decizia nr. 3ra-1220/23 din 20 decembrie 2023 și încheierea nr. 3ra-1222/23 din 22 decembrie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că motivele de casare, invocate în recurs de către Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de apel, care au fost analizate minuțios de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 §1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia

hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Mai mult, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că în conținutul cererii de recurs depuse de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” nu se regăsesc temeiuri concrete prevăzute la art. 245¹ Codul administrativ, ceea ce face imposibil pentru instanța de recurs să intervină la examinarea fondului recursului, întrucât recurentul are obligația pozitivă de a indica concret temeiurile pe care își întemeiază recursul.

Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretări și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei”.

Conform art. 98 alin. (1) pct. 4) din Codul electoral și în conformitate cu art. 230 și 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Partidul Politic „Partidul Dezvoltării și Consolidării Moldovei” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă